

Кластерний аналіз лісового сектору Карпатського регіону та рекомендації для кластерного менеджменту

Кластерний аналіз

Кластерний аналіз лісового сектору в Україні здійснений вперше. Територія дослідження охоплює чотири області Карпатського регіону: Львівську, Івано-Франківську, Чернівецьку та Закарпатську (як показано на мапі), які межують із державами Європейського Союзу та володіють ресурсом міжнародної екологічної та соціально-економічної важливості.

Територія дослідження та концентрація деревних ресурсів Карпатського регіону

(Державний комітет лісового господарства України, 2008)

Що таке кластерний аналіз?

Це сукупність методів вивчення суб'єктів ринку, характеристик товарів, класифікації затрат тощо для сегментації цільових ринків, аналізу каналів розподілу та їх гнучкості з метою обґрунтування економічної доцільності та ефективності розвитку сектора.

Яка мета кластерного аналізу лісового сектору Карпатського регіону України?

Це комплексний системний опис, аналіз і оцінка лісового кластеру Карпатського регіону України для визначення ресурсного потенціалу, економічних можливостей, галузевої структури, соціально-економічного значення, сформованих ринків і можливостей сталого розвитку.

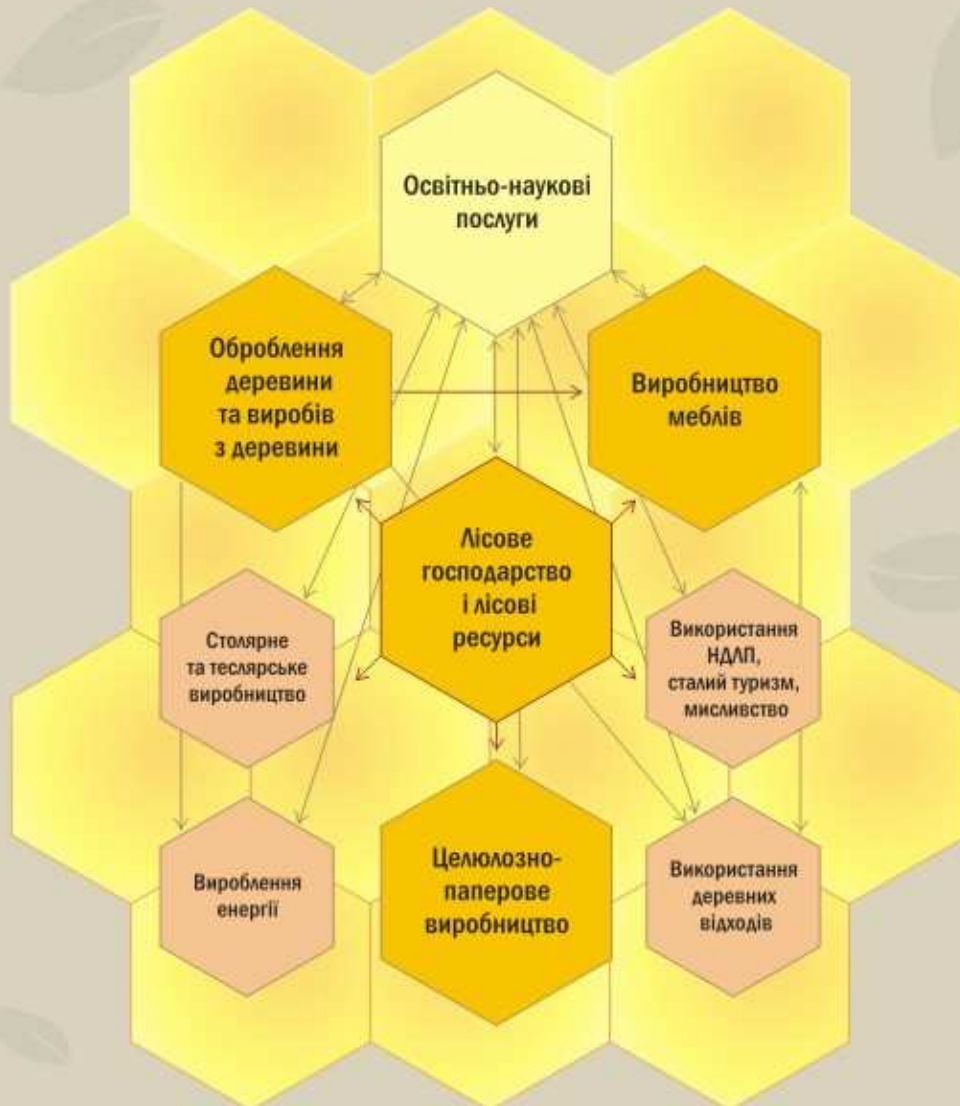
Кластер

Що таке кластер?

Це група галузей та організацій, які взаємопов'язані відносинами купівлі-продажу, та/або які мають спільну інфраструктуру, замовників або персонал, та чия взаємодія сприяє конкурентній перевазі

Схема лісового кластеру Карпатського регіону України

Застосування поняття кластеру до лісового сектору Карпатського регіону дозволяє цілісно розглядати увесь процес виробництва та переробки деревинних й пов'язаних з ними недеревинних ресурсів.

У центрі кластеру знаходяться лісові ресурси. Деревинні та недеревинні ресурси підтримують низку первинних і вторинних галузей виробництва товарів та послуг.

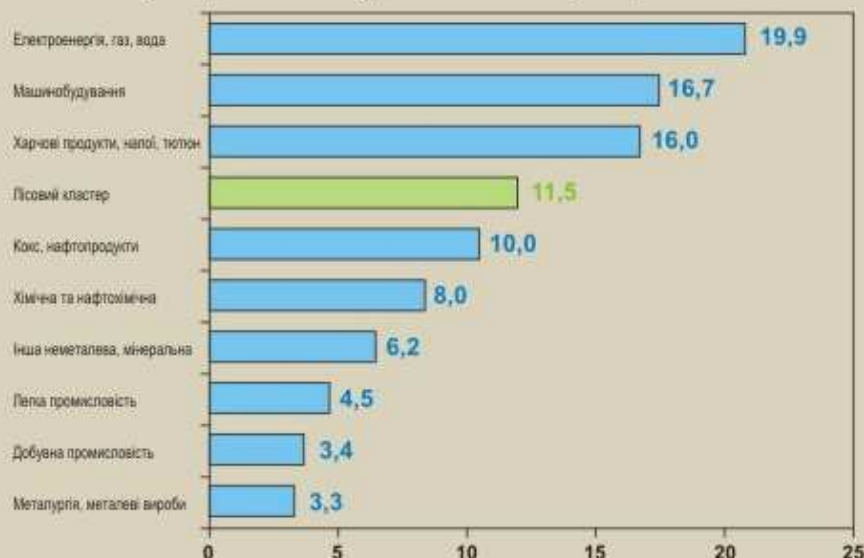
Ключові висновки аналізу

В Карпатському регіоні існує потенційний кластер лісового сектору.

Основні параметри лісового кластеру Карпатського регіону України:

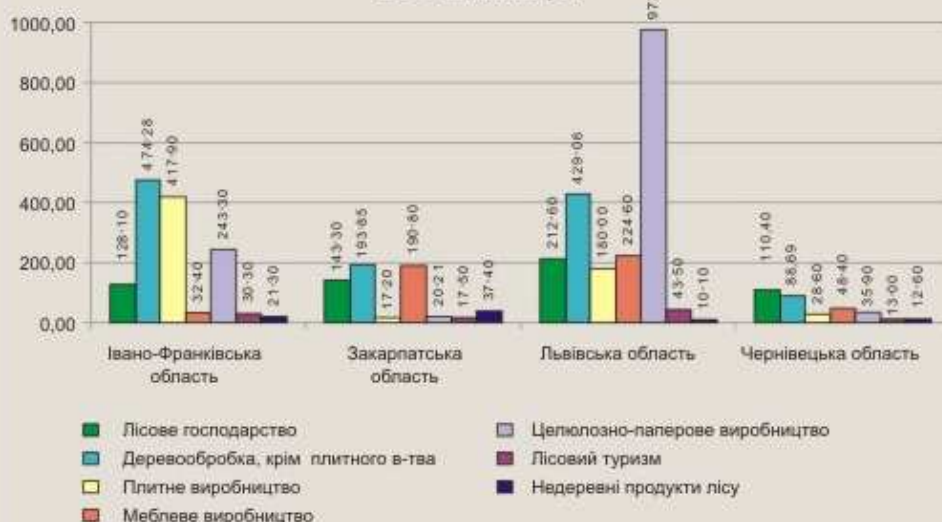
Кількість підприємств	1 938
Обсяг реалізації	4,3 млрд. грн.
Кількість працюючих	51 573

Частка обсягу реалізації (%) у Карпатському регіоні по галузях, 2007

За цими параметрами, лісовий кластер Карпатського регіону за обсягом реалізованої продукції займає четверте місце у регіоні серед інших галузей, а працевлаштовує біля 52 тисяч чоловіків та жінок. Це демонструє важливе соціально-економічне значення лісового сектору в економіці регіону.

Обсяг реалізації основних складових лісового сектору, 2007, млн.грн

Чотири основні складові частини кластеру (лісове господарство, деревообробка, виробництво продукції з деревини та меблеве виробництво, паперово-целюлозне виробництво) складають приблизно 90% всього обсягу виробництва сектору, хоча потенціал процесів доданої вартості реалізовано не повністю.

Зважаючи на велику соціально-економічну значущість таких складових, як лісовий туризм, використання недеревинної лісової продукції, використання відходів, їх питома вага у кластері, на думку експертів, може найближчим часом значно зрости.

Ключові рекомендації кластерного аналізу

За результатами аналізу, в Карпатському регіоні існує значний потенціал для підвищення ефективності використання лісових ресурсів за рахунок застосування наближеного до природи лісівництва. За розрахунками, за умови використання методів наближеного до природи лісівництва в регіоні можливо збільшити обсяги лісозаготівлі на 2-2,5 млн м³ деревини щорічно. Окрім того, існує реальний потенціал посилення позицій лісового кластеру у таких напрямках, як деревообробка, дерев'яне домобудування, лісовий туризм, переробка недеревинної лісової продукції. Завдяки цьому можливе створення нових робочих місць та підвищення доходів населення. Однак, це вимагає спільних координованих зусиль всіх зацікавлених сторін на різних рівнях: органів влади, бізнесу і громади.

Рекомендації владі

Удосконалення структури та організації лісового сектору держави та регіону задля стимулювання інвестицій у галузь у контексті сталого розвитку

Органам влади доцільно зосередитись на використанні результатів кластерного аналізу у стратегічному плануванні соціально-економічного розвитку регіонів, підтримці регіональних кластерних ініціатив, створенні сприятливих умов для кооперації учасників лісового

кластеру Карпатського регіону, підготовці робітників інженерно-технічних спеціальностей (особливо для роботи із сучасним обладнанням та устаткуванням).

Рекомендації бізнесу

Об'єднання у союзи чи федерації для кооперування та спільного представлення власних інтересів.

Для цього бізнесу рекомендується розвивати галузеві асоціації та мережі для координації та офіційного захисту інтересів сектору, орієнтуватися на сертифікацію продукції з деревини для виходу на зовнішні ринки, покращувати бізнес комунікації між учасниками ринку як передумову ефективної виробничої кооперації.

Рекомендації громаді

Посилення участі місцевих громад у розвитку лісового сектору Карпатського регіону.

Для цього громаді пропонується активніше брати участь у плануванні та використанні лісових ресурсів, здійснювати громадський контроль з метою недопущення незаконних рубань, брати участь у розвитку «зеленого» туризму в регіоні.

Ключові рекомендації кластерного аналізу

За результатами аналізу, в Карпатському регіоні існує значний потенціал для підвищення ефективності використання лісових ресурсів за рахунок застосування наближеного до природи лісівництва. За розрахунками, за умови використання методів наближеного до природи лісівництва в регіоні можливо збільшити обсяги лісозаготівлі на 2-2,5 млн м³ деревини щорічно. Окрім того, існує реальний потенціал посилення позицій лісового кластеру у таких напрямках, як деревообробка, дерев'яне домобудування, лісовий туризм, переробка недеревинної лісової продукції. Завдяки цьому можливе створення нових робочих місць та підвищення доходів населення. Однак, це вимагає спільних координованих зусиль всіх зацікавлених сторін на різних рівнях: органів влади, бізнесу і громади.

Рекомендації владі

Удосконалення структури та організації лісового сектору держави та регіону задля стимулювання інвестицій у галузь у контексті сталого розвитку

Органам влади доцільно зосередитись на використанні результатів кластерного аналізу у стратегічному плануванні соціально-економічного розвитку регіонів, підтримці регіональних кластерних ініціатив, створенні сприятливих умов для кооперації учасників лісового

кластеру Карпатського регіону, підготовці робітників інженерно-технічних спеціальностей (особливо для роботи із сучасним обладнанням та устаткуванням).

Рекомендації бізнесу

Об'єднання у союзи чи федерації для кооперування та спільного представлення власних інтересів.

Для цього бізнесу рекомендується розвивати галузеві асоціації та мережі для координації та офіційного захисту інтересів сектору, орієнтуватися на сертифікацію продукції з деревини для виходу на зовнішні ринки, покращувати бізнес комунікації між учасниками ринку як передумову ефективної виробничої кооперації.

Рекомендації громаді

Посилення участі місцевих громад у розвитку лісового сектору Карпатського регіону.

Для цього громаді пропонується активніше брати участь у плануванні та використанні лісових ресурсів, здійснювати громадський контроль з метою недопущення незаконних рубань, брати участь у розвитку «зеленого» туризму в регіоні.

- Повне й ефективне використання ресурсів і функцій лісу
- Оптимізація ланцюга забезпечення сировиною та послугами
- Стимулювання міжбласної кооперації та оптимізації виробництва і збуту
- Налагодження створення асоціацій та кластерних структур

це лише короткий перелік того, що Ви дізнаєтесь із повного звіту Кластерного аналізу лісового сектору Карпатського регіону України.

Більш детальну інформацію та повний текст Кластерного аналізу лісового сектору Карпатського регіону України та рекомендації для кластерного менеджменту (у електронному та друкованому виді) можна отримати від контактних осіб:

Контактні особи:

Кійко Орест Антонович
Координатор від НЛТУ України

вул. Залізняка 11, 79057, м.Львів
НЛТУ України, каб. 21
факс: 032 24 022 05
тел. 238 45 04 (прямий)
моб. 8 067 98 98 088
e-mail nluzavtvd@txnet.com

Устич Радміла Іванівна
Координатор від проекту FORZA

вул. Швабська, 126
88018, м.Ужгород
тел./факс: 0312 61 99 50
e-mail: pcu@forza-ic.com.ua
www.forza.org.ua

Координатори та партнери проекту кластерного аналізу лісового сектору Карпатського регіону України

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Кластерний аналіз лісового сектору було здійснено за фінансової підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва ШАРС

Швейцарсько-український проект розвитку лісового господарства в Закарпатті FORZA

Національний лісотехнічний університет України, Львів

Міжнародний інститут управління лісовими екосистемами та використання деревини Нордрайн-Вестфален, університет Мюнстеру, Німеччина

ІНТЕРКООПЕРЕЙШН
Швейцарський фонд розвитку та міжнародного співробітництва